

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2025-10-22

Dnr 2025/01631-2

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av utkast till lagrådsremiss - Privatkopieringsersättning

(Ert dnr: Ju2025/01727)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Enligt nuvarande regelverk har alla rättighetshavare (t.ex. upphovsmän) rätt till viss kompensation för privatkopiering av deras skyddade verk och andra dokumenterade prestationer. Inom EU (inklusive Sverige) är det i regel så att privatkopieringsersättningen ska betalas av de företag som tillverkar eller inför elektronikprodukter som kan användas för privatkopiering. Mot bakgrund av den tekniska utvecklingen sker snabba förändringar när det gäller hur skyddat material (t.ex. film och musik) tillgängliggörs, konsumeras och kopieras. Detta innebär att dagens reglering kring ersättningen, i viss mån, kan sägas vara föråldrad. I det remitterade utkastet till lagrådsremiss föreslås därför ändringar i ersättningsordningen, där kompensationen för rättighetshavarna har anpassats efter de nya (mer digitala) förhållandena samtidigt som ändrade, förhoppningsvis mer förutsebara och konkurrensneutrala bestämmelser föreslås för de berörda företagen. Exempelvis ska det inte längre krävas att verk har sänts ut i radio eller TV eller givits ut på t.ex. en cd-skiva för att grunda rätt till ersättning. Även EU-rätten, inte minst EU-domstolens rättspraxis, föranleder också regeländringar på området.

Kommerskollegium ser positivt på att de EU-rättsliga aspekterna av förslagen har analyserats relativt grundligt (t.ex. i avsnitt 3–6). Avgränsat till de frågor som vi ansvarar för, så har vi inte några invändningar mot de remitterade förslagen och vi bedömer avslutningsvis att förslagen under vissa förutsättningar kan aktualisera EU:s anmälningsprocedurer för varor och tjänster, som Kommerskollegium administrerar.¹

¹ Det avser EU-direktiven 2015/1535 (anmälningsdirektivet) och tjänstedirektivet (2006/123).

Anmälan av s.k. tekniska föreskrifter

Förslaget till lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk innehåller bestämmelser om ersättningsskyldighet för näringsidkare som *tillverkar, till landet inför, eller från utlandet till en konsument säljer* anordningar som är särskilt ägnade för framställning av exemplar av verk för privat bruk.

Kommerskollegium kan inte utesluta att bestämmelserna utgör så kallade *andra krav* i enlighet med EU-direktiv 2015/1535 (om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter), dvs. krav som inte reglerar produkters egenskaper men som påverkar dess användning, sammansättning eller saluföring. Om förslaget på ett väsentligt sätt kan påverka saluföringen eller sammansättningen av berörda produkter ska förslaget anmälas enligt EU-direktiv 2015/1535; vi överlämnar dock den slutliga bedömningen till Justitiedepartementet men betonar att vi är tillgängliga för en dialog i detalj kring detta. Vidare bedömer vi att förslagen, på detta stadium, inte aktualiserar anmälningsproceduren enligt det s.k. tjänstedirektivet (2006/123). Dock anser vi att den frågan ändå bör beaktas i den fortsatta beredningen av de remitterade förslagen.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg i närvaro av utredarna Jasmin Saleh och Ralph Eliasson, föredragande.

Christofer Berg

Ralph Eliasson